

Teatru și Arte Plastice, Biblioteca ; alcătuitori: Vasilisa Nechiforeac, Irina Scorpan ; coordonator: Rodica Avasiloaie ; redactare bibliografică: Svetlana Teodor ; redactor științific: Ana Ghilaș. – Chișinău : [S. n.], 2022 (Bons Offices). – 800 p. : fot., il. – ISBN 978-9975-166-55-3.

CZU 821.135.1(478).09-1=135.1

SENINUL CERULUI POETIC

Vitalie RĂILEANU,
critic și istoric literar

După ce și-a delectat cititorul fidel cu două plachete de versuri, intitulate semnificativ: *A sunat aseară mama* (2019) și *O toamnă ca un cântec* (2020), iată și frumoasa surpriză oferită de poeta Emilia Plugaru prin cuprinsul volumului – *Cer de sineală* (Chișinău, R.P. Editor, 2021). Această carte de poezii reprezintă experiența directă a scriitoarei, transfigurată în grade diferite, și descoperă principala sursă a versurilor sale, în repetate rânduri trăite sincer, intens, confesiv: „Îmi ascund visele, bucuriile și tristețile/ într-un rid./ Îmi trag cearșaful peste cap și cearșaful devine un zid./ Afară urlă vântul ca un lup singuratic,/ flămând./ Stau cu zidul meu fragil peste creștet,/ nu mai las pe nimeni/ să-mi facă ravagii în gând./ – Hai, fără mofturi, ieși,/ vântul nu mai bate din bici./ – Nu vreau,/ primăvara mea e cu mine,/ e atât de bine aici”.

Poeta are o foarte lucidă conștiință a propriilor afinități și aspirații. Ea își elaborează *poetica* explicit, etapă cu etapă, cu o mereu prezentă perspectivă a timpului prezent.

Scrisul și trăirea Emiliei Plugaru și-au confundat ritmurile într-un clip particular fiecărei etape a vârstei, fiecărui anotimp trăit: „Am bătut la ușa soarelui,/ nu mi s-a deschis,/ aproape orbisem/ în noianul de lumină.../ Într-o zi am coborât/ pe pământ./ Uitasem de casa mea/ și casa uitase de mine.../ Văzând cu câtă ușurință/ se leapădă pomul de frunză,/ mi-am amintit de trandafirul/ de pe covorul/ pe care îl țesuse mama/ într-o toamnă plină de ploii”.

Cititorul atent va observa că poeta noastră și-a evaluat creația poetică fără false ambiții și fără infatuare. Spirit confesiv, autoarea volumului de poezie *Cer de sineală* explicitează cu exactitate natura raporturilor dintre biografie și poemele sale, din care și rezumă

convingerile sale estetice: „Călătoria mi-a oferit-o/ Dumnezeu,/ călăuză te-am ales pe tine,/ mamă./ Fără de sprijinul brațelor tale/ nu aș fi pipăit căldura/ acestei lumi.../ Azi nu e ziua ta,/ nici ieri nu a fost,/ nici mâine, nici poimâine/ nu va fi.../ Dar în brazdele palmelor ți-au înflorit/ flori.../ Nu știi cine ți le-a semănat/ acolo./ Poate că eu, poate că tu,/ poate că însuși Dumnezeu”.

Astfel, confesiunea capătă în această fază caracterul unei *proclamații* care își propune ca măsură adecvată dimensiunea miniaturii delicate, șoapta și spațiul familial restrâns, potrivit *inimii cumiți*, acumulând bucuria și suferința depotrivă, ca forme ale unei tensiuni existențiale trăite paroxistic, într-o

explozie de vitalitate vulcanică, aspirând însă către expresivitatea concentrată în cuvinte: „Când în inima ta/ nu mai răsare nimic,/ așază-te și începe/ să croșetezi.../ cuvinte./ Găsește-le/ pe cele mai vechi,/ cele mai blânde/ cele mai simple,/ cele mai sfinte,/ mai delicate și.../ mai uitate cuvinte./ Vei vedea ce grădină frumoasă/ îți va răsări/ în față”.

Poezia Emiliei Plugaru este o expresie a eului și a vârstelor sale, care devin obiect de meditație în *poeme-confesiuni*, *poeme de experiență* a autoarei, transfigurate în modalități diferite, dar esențial sentimentale: „Nu din sunete,/ Nu din cuvinte –/ Din atingeri,/ Din tăceri și din priviri/ Se nasc marile Iubiri”.

